

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/130/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316208480
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2316208480.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: Reality Centrum, s.r.o., so sídlom Trnava, Ulica Teodora Tekela 6482/10, IČO: 46 623 060, zastúpeného advokátom: JUDr. Andrej Kučera, so sídlom Hlohovec, SNP 6, IČO: 42 299 047, proti žalovaným: 1. Y. M., nar. XX.X.XXXX, adresa S. XXX, 2. P. M., nar. XX.X.XXXX, adresa S. XXX, zastúpení advokátom: JUDr. Roman Jurík, so sídlom Nové Zámky, Jazerná 19, IČO: 40 353 729, o zaplatenie 32.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 25.1.2018, č. k. 17C/207/2016-177, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku o veci samej potvrdzuje a iba v časti lehoty plnenia výrok m e n í tak, že priznanú pohľadávku sú žalovaní povinní zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku m e n í tak, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 8.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.000,- Eur od 14.5.2016 do zaplatenia, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 24.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 14.5.2016 do zaplatenia, a to všetko do 5-tich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a žalobcovi voči žalovaným priznal náhradu trov konania vo výške 50 %, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou § 34, § 39, ô 451 ods. 1, 2, § 457, § 563, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a vecne tým, že: „Rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 15C/457/2015 - 70 zo dňa 10. 3. 2016, právoplatný dňa 15. 4. 2016 určil, že Zmluva o pôžičke zo dňa 17. 7. 2014 je neplatná. Z odôvodnenia uvedeného v bode 17. potom vyplýva, že žalobca, ako poskytovateľ financií v prospech žalovaných 1/ a 2/ má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko nastal stav, že právny úkon je neplatný a neplatnosť právneho pôsobí ex tunc. Súd je toho názoru, že v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, pretože podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V danom prípade neexistuje žiaden právny úkon, ktorý by bol platne medzi stranami uzatvorený. Ani uvedený vzťah nemožno považovať za spotrebiteľský, nakoľko medzi stranami

nevznikol žiaden vzťah založený nejakým právnym úkonom. Žalobca poskytol žalovaným finančné prostriedky a tieto si vymáha bezúročne, t. j. bez získania prostriedkov za účelom dosiahnutia zisku, ktorý je predpokladom podnikateľskej činnosti. Vzhľadom k tomu sú potom argumentácie právneho zástupcu žalovaných ohľadne ochrany spotrebiteľa bezpredmetné. Aj argument žalovaných, že žalobca poskytoval pôžičky, hoci nebol zapísaný v registri veriteľov naopak svedčí o tom, že veriteľ teda nemohol konať ako dodávateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a teda aj to svedčí o závere, že sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. Ďalej, ak by Zmluva o pôžičke bola uzatvorená platne, žalovaní by pôžičku splatili pri riadnom plnení najneskôr do 17. 7. 2015. Teda argument o tom, že pôžičku alebo bezdôvodné obohatenie nie sú žalovaní povinní splatiť naraz neobstojí, nakoľko žaloba bola podaná dňa 12. 5. 2016, t. j. v čase, kedy pôžička či bezdôvodné obohatenie mali byť už splatené.“

3. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že: „Pokiaľ ide o neplatnosť zmluvy, treba skúmať, či zmluva je vôbec neplatná a ak áno, z akého dôvodu. V danom prípade existuje právoplatné rozhodnutie súdu, ktorý vo svojom rozsudku určil, že Zmluva o pôžičke zo dňa 17. 7. 2014 je neplatná (bod 18. tohto odôvodnenia). Z neplatnej zmluvy je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo na základe nej dostal. Táto povinnosť je vzájomná, pričom účastníci majú možnosť dohodnúť sa o čase a spôsobe vrátenia toho, čo navzájom dostali. Ak k takejto dohode nedôjde, účastník zmluvy je povinný vrátiť to, čo dostal, v prvý deň po tom, čo ho druhý účastník o vrátenie požiadal (pozri § 563). Podľa § 457 je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo dostal. V prejednávacom prípade sa jednoznačne jedná o vydanie bezdôvodného obohatenia ktoré vzniklo plnením z neplatného právneho úkonu - Zmluvy o pôžičke zo dňa 17. 7. 2014. K účinkom neplatnosti právneho úkonu pozri odôvodnenie uvedené v bode 17. K plneniu z titulu bezdôvodného obohatenia došlo zo strany žalobcu v prospech žalovaných od 17. 7. 2014 do 18. 7. 2014. V zmysle § 151 ods. 1 CSP súd nedokazoval poskytnutie financií v prvých dvoch splátkach - 15 000,- eur a 946,76 eura, nakoľko toto ani jedna strana nespochybnila. Žalovaní však spochybnili výšku tretej splátky poskytnutých financií, pričom uviedli, že v skutočnosti im žalobca poskytol 8053,24 eura a nie 16 053,24 eura, t. j. o 8000,- eur menej, ako žalobca uviedol v žalobe.“

4. Podľa prvoinštančného súdu: „Po vykonanom dokazovaní mal súd pochybnosti o poskytnutí sumy 16 053,24 eura, túto pochybnosť sa žalobcovi nepodarilo nijako odstrániť, čím žalobca neunesol dôkazné bremeno. Keďže žalobca uviedol, že poskytol žalovaným sumu 16 053,24 eura, bolo na ňom, toto tvrdenie aj riadne preukázať. Súd sa stotožnil so žalovanými v tom, že je prinajmenšom podozrivé, akým spôsobom boli financie vkladane na účet žalovaného 1/, túto pochybnosť žalobca nijako hodnoverne nevysvetlil, preto súd zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 24 000,- eur (15 000,- eur + 946,76 eura + 8053,24 eura) z titulu vydania bezdôvodného obohatenia a v časti 8000,- eur aj s príslušenstvom žalobu zamietol. Žalovaní potvrdili poskytnutie financií zo strany žalobcu v celkovej výške 24 000,- eur. Súd však nemohol brať do úvahy argumentáciu, pre ktorú žalovaní žiadali žalobu zamietnuť, nakoľko bola nedôvodná, účelová, v snahe vyhnúť sa splneniu povinnosti. Pokiaľ žalovaní poukazovali na konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, súd je toho názoru, že žalovaní taktiež nepostupovali v súlade s dobrými mravmi, ak žiadali od žalobcu poskytnutie finančných prostriedkov, dokonca podpísali zmluvu (aj keď neskôr vyhlásenú za neplatnú), hoci si museli byť vedomí toho, že financie nevrátia, nakoľko, ako uviedli, boli na hranici chudoby. Súd pri rozhodovaní o platnosti zmluvy neposkytol právnu ochranu žalobcovi pre jeho správanie, v tomto konaní súd nemôže nad limit chrániť nezodpovedné správanie žalovaných, ktoré rovnako považuje za rozporné s dobrými mravmi. Súd zároveň zaviazal žalovaných aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 14. 5. 2016 do zaplatenia. Žalobca pôvodne žiadal priznať úroky z omeškania od 13. 5. 2016 s poukazom, že žaloba bola podaná dňa 12. 5. 2016 a preto od 13. 5. 2016 sú žalovaní v omeškaní a sú povinní zaplatiť aj príslušenstvo pohľadávky. Splatnosť pohľadávky môže byť dohodnutá v zmluve alebo určená právnym predpisom, prípadne rozhodnutím súdu. Ustanovenie § 563 sa týka tých prípadov, keď čas splnenia nebol určený žiadnym z uvedených spôsobov. Právo určiť čas plnenia má podľa tohto ustanovenia veriteľ. Ak čas splnenia nebol dohodnutý a nebol daný ani na voľbu dlžníka, veriteľ môže kedykoľvek, hoci aj na druhý deň po uzavretí zmluvy, vyzvať dlžníka, aby plnil. Dlžník je povinný predmet záväzku splniť v nasledujúci deň po obdržaní výzvy (upomienky). V tom prípade platí na splnenie čas, ktorý určil veriteľ vo svojej výzve dlžníkovi. V danom prípade za výzvu na plnenie je možné, podľa ustálenej judikatúry, považovať doručenie žaloby na súd. Nasledujúci deň je potom dlžník povinný plniť a ak tak neurobí, dostáva sa ďalším dňom do omeškania. Žaloba bola doručená na súd dňa 12. 5. 2016 a tak dňa 13. 5. 2016 (piatok) boli žalovaní povinní plniť. Keďže sa tak nestalo, odo dňa 14. 5. 2016 sa dostali do omeškania. Keďže sa žalovaní dostali do omeškania dňom 14. 5. 2016, súd priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % p.a., nakoľko základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky

platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola určená vo výške 0 % p.a., potom výška úrokov z omeškania je 5 % p.a. Súd žalobu zamietol v časti jedného dňa uplatnených úrokov z omeškania s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie v bodoch 27. až 30. Súd rozhodol o povinnosti žalovaných vydať bezdôvodné obohatenie v lehote 5-tich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko sa jedná o vysokú sumu, pričom by bolo nereálne a najmä nevykonateľné zviazať ich na plnenie do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd považuje uvedenú lehotu za primeranú, pretože s najväčšou pravdepodobnosťou si budú musieť žalovaní opätovne finančné prostriedky požičať. Vzhľadom k tomu súd považuje takúto lehotu za reálnu a vzhľadom na okolnosti celého prípadu aj za spravodlivú.“

5. Súd prvej inštancie rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil tak, že: „V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010). Súd pri rozhodovaní o trovách konania podľa § 255 ods. 2 CSP určí pomer úspechu a neúspechu strán sporu. Žalobca bol v konaní úspešný vo výške 75 % (24 000,- eur / 32 000,- eur x 100) a neúspešný vo výške 25 % (čo predstavuje úspech žalovaných). Po pomernom rozdelení trov konania, t. j. po odpočítaní úspechu a neúspechu žalobcu, potom prináleží žalobcovi náhrada trov konania vo výške 50 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.“

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podali prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie ako žalobca, tak i žalovaní. Žalobca v zamietajúcej časti a v časti lehoty plnenia priznanej mu pohľadávky s odkazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP a žalovaní v časti vyhovujúcej s uvedením odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP.

7. Žalobca argumentoval tým, že napadnutý rozsudok v časti zamietnutia mu žaloby o zaplatenie sumy 8.000,- Eur s príslušenstvom je v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním, a ako taký absolútne svojvoľný, arbitrárny, v rozpore s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ako aj základnými princípmi civilného sporového konania, taktiež v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti práva, v konečnom dôsledku nedošlo k porušeniu ústavného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danom prípade považuje za právne neakceptovateľné, keď súd prvej inštancie prijal záver o neunesení dôkazného bremena o tom, že poskytol celú sumu 16.053,24 Eur, teda aj sumu 8.000,- Eur a to len na základe konštatovania, že súd mal vážne pochybnosti o vložení sumy 8.000,- Eur na účet žalovaného 1., vychádzajúc pritom len zo spochybnenia poskytnutia sumy 8.000,- Eur žalovanými na základe nimi vykonanými výbermi postupne poskytovaných prostriedkov, ktoré súd hodnotil slovami ako „divné vklady a výbery“, keď sám súd konštatoval, že sa stotožnil so žalovanými v tom, že je „prinajmenšom podivné“ akým spôsobom boli financie vkladane na účet žalovaného 1. Z uvedeného zjednodušene vyplýva, že súdom konštatovaná „podivnosť“ spôsobu vkladania peňazí na účet žalovaných bola v danom prípade rozhodujúcim kritériom vyhodnotenia toho, že on nepreukázal poskytnutie finančných prostriedkov aj v žalovanými sporovanej časti 8.000,- Eur. Zotrúva na tom, že súdu dostatočným a nespochybniteľným spôsobom preukázal poskytnutie sumy 16.053,40 Eur žalovaným (tzn. uniesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, že žalovaným poskytol tretiu časť pôžičky v sume 16.053,40 Eur), ktorá čiastka im bola ním vložená na účet a to dňa 17.7.2014 o 15:05:43, kedy im vložil na účet sumu 8.053,26 Eur, dňa 17.7.2014 o 15:21:15, kedy im vložil na účet sumu 5.000,- Eur, dňa 18.7.2014 o 11:57:32, kedy im vložil na účet 3.000,- Eur, o čom súdu predložil listinné dôkazy a to doklady o vklade v hotovosti na účet žalovaného 1. Na druhej strane žalovaní poskytnutie sumy 8.000,- Eur spochybňujú a rozporujú a snažia sa preukázať neposkytnutie im pôžičky v časti 8.000,- Eur a to len výlučne dokladmi o výbere hotovosti z účtu žalovaného 1 zo dňa 17.7.2014 o 15:18:03 v sume 5.000,- Eur a zo dňa 18.7.2014 o 11:55:36 v sume 3.000,- Eur. Súd prvej inštancie z dôvodu pretrvávajúcich pochybností sumy 8.000,- Eur žalobu v tejto časti zamietol. Takýto právny záver podľa jeho názoru nespĺňa ani elementárnu logiku, keď súd bez opory čo i len v jednom dôkaze, keďže súd konštatoval, že výbery z účtu žalovanými nie sú dôkazom o neposkytnutí pôžičky v sume 8.000,- Eur, povýšil svoju pochybnosť nad riadne ním tvrdenú a preukázanú skutočnosť, že žalovaným vložil celú sumu tretej časti pôžičky vo výške 16.053,24 Eur na účet žalovaného 1. Neexistuje žiadny presvedčivejší dôkaz o vyplatení finančných prostriedkov ako doklad potvrdený pečiatkou banky o tom, že vložil finančné prostriedky postupne v celkovej výške 16.053,24 Eur na účet žalovaných. Na druhej

strane upriamuje pozornosť na to, aký dôkaz predložili žalovaní na preukázanie svojho tvrdenia, že im čiastku 8.000,- Eur nevyplatil, resp. že zo sumy 16.053,24 Eur im vyplatil len 8.053,24 Eur. Podľa obsahu spisu sú týmito dôkazmi len dva doklady o výbere prostriedkov v sume 5.000,- Eur a 3.000,- Eur z účtu žalovaného 1, ktoré podľa jeho názoru na preukázanie neposkytnutia pôžičky v časti 8.000,- Eur nepostačujú. V danom prípade si bez akýchkoľvek pochybností splnil svoju povinnosť tvrdenia dôkaznú povinnosť, keď na preukázanie svojho tvrdenia, že žalovaným poskytol aj tretiu časť pôžičky v celkovej výške 16.053,24 Eur splnil, keďže predložil súdu listinné dôkazy preukazujúce hotovostný vklad uvedenej sumy v troch častiach na účet žalovaného 1. V zmysle uvedeného preto považuje napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti v rozpore s § 150 a nasl. CSP. Súd prvej inštancie tiež v časti lehoty poskytnutia žalovaným na zaplatenie sumy 24.000,- Eur mu priznanej bez náležitého zdôvodnenia poskytol neprimerane dlhú lehotu piatich mesiacov, čím v podstate ohrozil uspokojenie súdom priznaného nároku. Má za to, že súdom poskytnutá lehota žalovaným na splnenie súdom uloženej povinnosti je nedôvodná a neopodstatnená, umožňujúca žalovaným špekulatívnym spôsobom vyhnúť sa splneniu svojej povinnosti. Žalovaní mali čas na vrátenie prostriedkov už od 17.7.2014, resp. od 10.3.2016, kedy bol vyhlásený rozsudok o určení neplatnosti zmluvy o pôžičke, prípadne od októbra 2016, kedy im bol doručený platobný rozkaz na zaplatenie sumy 32.000,- Eur, pričom doposiaľ nespĺnili ani jeden cent. Považuje preto za nezmyselné odďaľovať plnenie uloženej povinnosti žalovaným poskytnutím im lehoty piatich mesiacov, keď žalovaní mali už doteraz dostatok času, aby si zabezpečili potrebné finančné prostriedky na ich vrátenie.

8. Žalovaní namietali, že od začiatku sporu uplatňovali konštantnú procesnú obranu týkajúcu sa právneho posúdenia vecí. Od začiatku tvrdili, že tu ide o spotrebiteľský spor. Je nesporné, že zmluva o pôžičke zo dňa 17.7.2014 je neplatná. Neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy, v tomto prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zavinenú dodávateľom, nemôže znamenať stratu zvýšenej ochrany spotrebiteľov vyplývajúcej z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Kľúčovou námietku v rámci procesnej obrany bolo zjavne preukázané tvrdenie o absencii posúdenia schopnosti dlžníkov splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou zo strany dodávateľa - žalobcu. Hoci zmluva o pôžičke je nesporné od začiatku neplatná, posudzovanie schopnosti dlžníkov splácať úver sa ale deje pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere v rámci predzmluvných vzťahov. Ak patrí ochrana podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľovi, s ktorým veriteľ uzatvoril platnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, no veriteľ pochybil len pri posúdení schopnosti spotrebiteľa - dlžníka posúdiť s odbornou starostlivosťou jeho bonitu, o to viac by takáto ochrana mala patriť spotrebiteľovi, voči ktorému dodávateľ - veriteľ porušil nielen povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale naformulovaním úžerníckych podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere, nota bene na uzatvorenie ktorej ani nemal oprávnenie, spôsobil jej neplatnosť. Nemožno súhlasiť s odôvodnením súdu, že v danom prípade nemožno poskytnúť ochranu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pretože úver bol v čase podania žaloby i tak splatný. V danom prípade je vhodné upriamiť pozornosť na dobré mravy zo strany žalobcu a tým súvisiacu sériu porušení zákona. Žalobca nijako neskúmal schopnosť žalovaných splácať úver, pričom o nesolventnosti ich ako žalovaných musel vedieť, nakoniec časť poskytnutých peňazí išla priamo na účet súdnej exekútorky. Žalobca im predložil na podpis zmluvu o spotrebiteľskom úvere, hoci nebol vedený v registri veriteľov vedenom v NBS a teda nebol oprávnený poskytovať spotrebiteľské úvery. Žalobca v zmluve deklaroval poskytnutie plnenia vo výške 32.000,- Eur, hoci v skutočnosti poskytol len 24.000,- Eur. Podľa neplatnej zmluvy zjavne úžernického charakteru mali ako dlžníci splácať najskôr len prijateľných 250,- Eur po dobu 11 mesiacov a potom v 12. mesiaci sumu 33.090,- Eur. Ide o dobre známu praktiku nebankoviek zneužívajúcich tieseň dlžníkov, nútiacich do kontaktov, ako je tento, poskytujúcich dlžníkom krátku „slobodu“ od dlhu v podobe malých splátok s následnou „smrteľnou“ poslednou splátkou. Žalobca dosiahol cieľ, a teda ich neschopnosť splatiť dlh a siahol po výkone záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Konanie žalobcu tak zjavne od samého začiatku bolo zamerané na úklady s cieľom získať lukratívnu nehnuteľnosť v niekoľkonásobnej hodnote v porovnaní s poskytnutým plnením. Takéto konanie v demokratickej spoločnosti nemôže požívať súdnu ochranu nielen z hľadiska ochrany spotrebiteľov. Podľa čl. 20 ods. 1 tretej vety Ústavy SR v znení ústavného zákona č. 100/2010 Z. z. „majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva“. Ide teda o ústavnoprávny imperatív s vyššou právnou silou ako je § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Na druhej strane treba uznať snahu súdu vyjsť v ústrety určením lehoty na plnenie v dĺžke piatich mesiacov s ohľadom na poskytnutie súdnej ochrany protiprávnemu, zlomyseľnému a úžerníckemu konaniu, ale nemožno túto moderáciu považovať za dostatočnú. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania, tu poukazujú na skutočnosť, že i ak by bol výrok o povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 24.000,- Eur ako vrátenie bezdôvodného obohatenia správny, mal súd prihliadať na

protiprávne a zlomyseľné konanie žalobcu nimi namietané od počiatku a mal aplikovať § 257 CSP a prihliadnuť na výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie žalobcovi náhrady trov konania.

9. K doručenému odvolaniu žalovaných sa žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril v tom smere, že s podaným odvolaním žalovaných a najmä s dôvodmi odvolania nesúhlasí a žiada, aby odvolací súd odvolaniu žalovaných nevyhovel, ale v zmysle jeho odvolania rozsudok súdu prvej inštancie v ním napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vyhovel žalobe aj vo zvyšnej časti a priznal mu právo na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Súhlasí a stotožňuje sa s právnym posúdením nároku súdom prvej inštancie napadnutým rozsudkom tak, že ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku plnenia z neplatného právneho úkonu a to zmluvy o pôžičke zo dňa 17.7.2014, ktorú Okresný súd Galanta svojím rozsudkom zo dňa 10.3.2016 právoplatným dňa 15.4.2013 sp. zn. 15C/457/2015-70 určil za neplatnú. V danom prípade žiadna spotrebiteľská ochrana žalovaným nepatrí. Argumentácia žalovaných, ktorou sa domáhajú ochrany podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je absolútne vecne nesprávna, keď uvedené ustanovenie sa týka výlučne platne uzatvorených spotrebiteľských úverových zmlúv, pri ktorých je ustanovená sankcia v podobe nemožnosti veriteľa požadovať jednorazové splatenie úveru, ak veriteľ pred uzatvorením zmluvy o úvere nepostupoval s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. V danom prípade keďže zmluva o pôžičke je absolútne neplatným právnym úkonom, nemôže sa na ňu vzťahovať žiadne ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. Vychádzajúc z uvedeného považuje preto podané odvolanie žalovanými za zjavne účelové s cieľom ho poškodiť a nevrátiť mu finančné prostriedky, ktoré im poskytol, resp. v čo možno maximálnej miere oddialiť splnenie ich povinností vrátiť mu poskytnuté finančné prostriedky. Za všetko hovorí aj samotný odvolací návrh žalovaných, ktorým sa domáhajú, aby odvolací súd žalobu zamietol, tzn. žalovaní, ktorým preukázateľne poskytol finančné prostriedky vo výške 32.000,- Eur majú za to, že nie sú povinní mu vrátiť nič. Aj toto je dôkazom o dobrých mravoch na strane žalovaných. Navrhuje odvolaciemu súdu preto, aby rozhodol v zmysle jeho odvolacieho návrhu.

10. K odvolaniu žalobcu sa žalovaní prostredníctvom ich právneho zástupcu vyjadrili tak, že vo svojom odvolaní uvádzajú podrobné argumenty, pričom považujú prvý výrok rozsudku za nesprávny. Rozhodne nepovažujú za nesprávne poskytnutie päť mesačnej lehoty na plnenie. Druhý výrok rozsudku (o zamietnutí žaloby vo zvyšku) napadol odvolaním len žalobca, pričom neuvádza presne ktoré odvolacie dôvody aplikuje na túto časť odvolania. V tomto prípade pochybnosti o poskytnutí o vkladoch a následných výberoch sumy 8.000,- Eur vznikli už pri predbežnom prejednaní sporu a súd žalobcovi poskytol dostatočnú lehotu na odstránenie týchto pochybností, žalobca ale žiadne dôkazy v tomto smere nepriniesol ani na pojednávaní dňa 25.1.2018, ani v odvolacom konaní žiadne dôkazy neponúka. Ak si strana, ktorá niečo tvrdila, nespĺnila dôkaznú povinnosť vo vzťahu k tvrdeniu, v tomto prípade s ohľadom vážne pochybnosti o pravdivosti tvrdenia nevyhnutým následkom takéhoto procesného postupu strany je strata sporu (v tomto prípade v rozsahu 8.000,- Eur s príslušenstvom). Na rozdiel od žalobcu považujú v tejto časti rozsudok za vecne správny, náležite odôvodnený, bez nutnosti jeho revízie v odvolacom konaní.

11. Žalobca využil svoje právo a k doručenému vyjadreniu sa žalovaných k jeho odvolaniu písomne uviedol, pokiaľ podal odvolanie len proti určenej paričnej lehote, rozsudok by aj tak nemohol vo výroku o uloženej povinnosti zaplatiť mu sumu 24.000,- Eur nadobudnúť právoplatnosť, keďže určenie lehoty na plnenie je nevyhnutnou náležitosťou každého výroku súdneho rozhodnutia odsudzujúceho na zaplatenie určitej peňažnej sumy. Pokiaľ ide o konštatovanie žalovaných, že si v súdom určenej lehote ani nikdy, až do vyhlásenia rozsudku neplnil dôkaznú povinnosť a nepredložil súdu žiadne dôkazy na rozplynutie pochybností o poskytnutí pôžičky aj v časti 8.000,- Eur uvádza, že svoju dôkaznú povinnosť si splnil, keď dostatočným a nespochybniteľným spôsobom preukázal súdu poskytnutie sumy 16.053,40 Eur žalovaným. Podľa jeho názoru neexistuje žiadny presvedčivejší dôkaz o vyplatení finančných prostriedkov ako doklad potvrdený pečiatkou banky o tom, že vložil finančné prostriedky postupne v celkovej výške 16.053,24 Eur na účet žalovaných a preto nevidel ani najmenší dôvod, aby predkladal súdu ešte nejaký iný dôkaz preukazujúci vyplatenie prostriedkov na účet žalovaných.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP),

oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania strán sporu majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi oboch odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že možné je vyhovieť iba odvolaniu žalobcu, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vo vyhovujúcom výroku o veci samej vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP a v časti lehoty plnenia priznanej pohľadávky a v zamietajúcom výroku boli splnené podmienky pre zmenu napadnutého rozsudku v zmysle § 388 CSP.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody strán sporu a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku posúdiť správnosť postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu.

14. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku vo veci samej, inak i nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 8.000,- Eur s príslušenstvom, podľa prvoinštančného súdu nedôvodného pre jeho nepreukázanie, s čím sa ale odvolací súd ako s jediným vo vzťahu k nároku vo veci samej nestotožňuje a pretože v podstatnom vo vyhovujúcej časti, okrem lehoty splatnosti priznaného nároku, zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa tu v podstatnom stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje vo vzťahu k takto definovanej vyhovujúcej časti napadnutého rozsudku správnosť jeho dôvodov a odkazuje na opäť v podstatnom výstižné a správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku napadnutého rozsudku (rozumej tým mimo určenej lehoty plnenia priznanej pohľadávky napadnutým rozsudkom) odchýliť a nemôže preto dať za pravdu žalovaným ako odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v uvedenej vyhovujúcej časti o veci samej uvádza nasledovné:

15. Inštitút bezdôvodného obohatenia upravuje Občiansky zákonník vo svojej VI. časti, tretej hlave, ustanovenia § 451 - § 459. Všeobecná skutková podstata bezdôvodného obohatenia je zakotvená v Občianskeho <. zákonníka, ktoré zákon chápe ako záväzok, z ktorého vzniká tomu, kto sa obohatil, povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil a právo toho, na koho úkor k obohateniu došlo, požadovať vydanie, o čo sa povinný obohatil. Konkrétne skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia sú taxatívne vymenované v § 451 ods. 2 a Občianskeho <. zákonníka a patrí k nim i plnenie z neplatného právneho úkonu. V tomto prípade je vznik bezdôvodného obohatenia založený na tom, že právny úkon, na základe ktorého došlo k plneniu, je od začiatku (ex tunc) neplatný, i keď síce formálne existoval. Špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k neplatnej alebo zrušenej zmluve je Občianskeho <. zákonníka, podľa ktorého je každý z účastníkov takejto zmluvy povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Toto ustanovenie má teda reštitučný charakter spočívajúci v obnovení predchádzajúceho stavu. V každom prípade vzniku bezdôvodného obohatenia ustanovenie Občianskeho <. zákonníka zakotvuje povinnosť jeho predmet vydať tomu, na úkor koho bol získaný.

16. Je dôvodné konštatovanie prvoinštančného súdu o absolútnej neplatnosti zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými, a to vychádzajúc z právoplatného rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 15C/457/2015 - 70 zo dňa 10.3.2016, právoplatný dňa 15.4.2016, ktorým súd určil, že Zmluva o pôžičke zo dňa 17.7.2014 je neplatná (t.j. zmluva, z neplatnosti ktorej nárok žalobca uplatňuje). V nadväznosti na uvedenú neplatnosť zmluvy je potom právne posúdenie veci ako bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovaných, ktorým sa bezpochyby na základe neplatnej zmluvy plnilo, nesporne do výšky priznanej pohľadávky v sume 24.000,- Eur s príslušenstvom, podľa § 451 a nasl. O <.bčianskeho zákonníka vykonané prvoinštančným súdom je plne akceptovateľné ako zákonu zodpovedajúce. Z titulu bezdôvodného obohatenia žalobcovi mohlo vzniknúť jedine právo na vrátenie poskytnutej finančnej hotovosti žalovanými titulom absolútne neplatnej zmluvy, ktoré si v

predmetnom konaní uplatňuje. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie správne žalobnému návrhu žalobcu na zaplatenie (t.j. vrátenie) napadnutým rozsudkom priznanej žalovanej sumy 24.000,- Eur s príslušenstvom (pokiaľ ide o príslušenstvo priznanej pohľadávky, priznaný úrok z omeškania, jeho výška a počiatok jeho priznania, osobitnými odvolacími dôvodmi napadnuté nebolo, čím nebol vytvorený pre odvolací súd priestor na jeho prieskum) vyhovel.

17. Žalovaní ale, i keď nespochybňujú prevzatie im požičaných peňazí právnym predchodcom žalobcu do výšky priznanej pohľadávky 24.000,- Eur, odvolávajú sa na skutočnosť, že neplatný zmluvný vzťah bol vzťahom spotrebiteľským, so zvýšenou ochranou v prospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, sa cez § 3 Občianskeho zákonníka (výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi - § 3 ods. 1) snažia vyhnúť zákonnej povinnosti vrátiť žalobcovi peniaze, ktoré im zo svojho majetku poskytol. V tejto súvislosti sa odvolávajú i na čl. 20 ods. 1 veta tretia Ústavy SR, podľa ktorého majetok získaný v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva, v danom prípade tak majetok žalobcu, ktorý sa cez neplatnú zmluvu dostal do dispozičnej sféry žalovaných, cez ktorý článok ústavy žiadali nezaväzovať ich na jeho vrátenie.

18. Dobrými mravmi sa v judikatúre súdov rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú určitú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných (pozri právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3 Cdon 69/96, uverejnený pod č. 62 v časopise Soudní judikatura, roč. 1997).

19. Základným zmyslom príkazu správať sa v súlade s dobrými mravmi je vylúčiť pri výkone práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov závažné porušenie morálky, zabezpečenie elementárnej slušnosti pri výkone subjektívnych práv a povinností. Treba pritom dodať, že nie každé správanie sa oprávneného subjektu, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je aj zneužitím práva, avšak každé zneužitie práva je vždy správaním v rozpore s dobrými mravmi. Zisťuje sa pritom, či sa výkon práva priechi dobrým mravom v danom čase a na danom mieste podľa objektívneho kritéria, nezávisle na vedomí a vôle toho kto právo vykonáva. Dobré mravy sú totiž meradlom hodnotenia konkrétnej situácie, odpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky v demokratickej spoločnosti.

20. Z citovaných záverov vyplývajúcich z doterajšej rozhodovacej praxe súdov a teoretických východísk treba vychádzať i pri posudzovaní otázky žalovanými tvrdeného porušenia dobrých mravov žalobcom v prejednávanej veci, konkrétne toho, či uplatnenie si nároku na vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy je za daných okolností prípadu rozporné s dobrými mravmi.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že i keď konanie žalobcu pri uzatváraní zmluvy so žalovanými dôsledne nerešpektovalo ustanovenia spotrebiteľského práva, čoho zákonným následkom bola neplatnosť takejto zmluvy, so stratou očakávaných výnosov pre žalobcu (žalobca tak prenechal žalovaným finančné prostriedky bez očakávanej odplaty, zjednodušene povedané zadarmo), ktorý prospech žalobca (resp. jeho právny predchodca) očakával, čím potom porušenie zákona so zákonnou sankciou, nemožno sankcionovať ešte aj tým, že zákonnému nároku na vrátenie majetku sa pričíta rozpornosť s dobrými mravmi. Takáto duplicitná sankcia sa vzhľadom na okolnosti daného prípadu, keď nemožno opomenúť skutočnosť, že to boli rovnako tiež žalovaní, i keď v postavení spotrebiteľov, ktorí na základe zmluvnej slobody sa rozhodli uzatvoriť spornú zmluvu a vstúpiť do zmluvného vzťahu, len na základe ktorého sa im dostala do dispozície finančná hotovosť, s ktorou naložili podľa vlastného uváženia, odvolaciemu súdu javí ako tvrdá. Umožnenie ponechania finančných prostriedkov žalobcu v dispozičnej sfére žalovaných bez povinnosti ich vrátenia by tu bezpochyby narážalo i na čl. 5 CSP a jeho imperatív o zákaze zneužitia práva. Samotnou existenciou § 3 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie obsahuje korektív zneužitia práva, síce dochádza k určitej relativizácii (pomerovaniu) všeobecných noriem právneho predpisu s nutnosťou zabrániť dopady všeobecnosti právnej úpravy v individuálnych prípadoch, v ktorých by dôsledná aplikácia právnych noriem viedla k vyprázdneniu ich vlastného účelu, či dokonca účelu právneho predpisu, v ktorom sú obsiahnuté, čo ale vzhľadom na opísané okolnosti nemôže byť daný prípad. Princíp právnej istoty a predvídateľnosti práva totiž nemôže byť narušený tým, že každý môže s istotou predvídať, že ak zneužije svoje právo, nebude mu poskytnutá právna ochrana.

22. Napokon ani obsah čl. 20 Ústavy SR podľa odvolacieho súdu nemôže zbaviť žalovaných povinnosti vrátiť žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky. Zmluva, na základe ktorej sa plnilo, vychádzajúc z odôvodnenia skráteného rozsudku súdu, ktorým rozsudkom príslušný súd zmluvu za neplatnú určil, bola určená za neplatnú pre rozpor so zákonom, keďže jej bola vytýkaná absencia značného množstva podstatných zákonných náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ako i to, že ju v rozpore s § 20 ods. 9 uvedeného zákona uzavrel ako dodávateľ subjekt bez oprávnenia poskytovať spotrebiteľské úvery (§ 39 Občianskeho zákonníka), nie ale pre úžeru (§ 39a Občianskeho zákonníka), pričom žalovaní v spore neosvedčili relevantným spôsobom, že by majetok, z ktorého im právny predchodca žalobcu na základe neplatnej zmluvy plnil, bol získaný v rozpore s právnymi predpismi.

23. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaných ako odvolateľov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04 <., III. ÚS 209/04 <., II. ÚS 200/09 < a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalovaných zaoberajúcu sa ďalšími aspektmi uplatneného nároku žalobcu z hľadiska nimi prezentovaného jeho spotrebiteľského základu, už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

24. Nepriznanie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 8.000,- Eur s príslušenstvom napadnutým rozsudkom, podľa prvoinštančného súdu nedôvodného pre jeho nepreukázanie, napadol odvolaním žalobca.

25. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní zásadne vychádza zo skutkového podkladu, ktorý bol základom rozhodnutia súdu prvej inštancie.

26. Civilné sporové konanie nie je už bezvýnimočne ovládané princípom jednotnosti konania spočívajúceho v tom, že konanie tvorí jeden celok od momentu jeho začatia až po jeho právoplatné skončenie a zákon nestanovuje sled jednotlivých úkonov. V súlade s požiadavkou procesnej ekonomie a logického postupu súd rozhoduje o tom, ktorý úkon bude vykonaný a kedy sa tak stane. Strany sú síce oprávnené svoje návrhy a dôkazy (prostriedky procesného útoku a procesnej obrany), príp. nové tvrdenia, či nové dôkazy uplatňovať aj v odvolacom konaní, avšak iba za zákonom stanovených podmienok. K týmto zákonným obmedzeniam procesných strán dochádza zavedením koncentračného princípu, podľa ktorého sú strany povinné sústrediť (koncentrovať) a vykonať niektoré procesné úkony v určitom časovom úseku stanoveným súdom alebo priamo zákonom. Po uplynutí takto stanovenej lehoty nie je možné už uplatnené ani nariadené procesné úkony vykonať. V zmysle koncentračnej zásady je substancovanie skutkových tvrdení i prednášanie a označovanie dôkazov návrhov v zásade obmedzené len do určitej fázy konania. Koncentračná zásada je premietnutá aj do zásady neúplnej apelácie. V zmysle tejto zásady je substancovanie skutkových tvrdení a označovanie dôkazných návrhov zásadne koncentrované do fázy prvoinštančného konania. Odvolací súd zostáva súdom apelačným, zásadne však vychádza zo skutkového stavu, ako bol zistený súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak odvolací súd musí doplniť dokazovanie, čo však je skôr reštriktívne vnímaná výnimka a v konečnom dôsledku nejde ani o daný prípad. Inými slovami povedané, tým, že je odvolanie založené na princípe neúplnej apelácie, t.j. že je konštruované ako opravný prostriedok bez možnosti prednášania nových skutočností a nových dôkazov. Platí, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Preskúmvacia činnosť odvolacieho súdu je tak obmedzená skutočnosťou, že skutkový stav veci a rovnako ani výsledky dokazovania by sa už nemali pred odvolacím súdom meniť.

27. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

28. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

29. Podľa § 185 ods. 1 a 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (ods. 1). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

30. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

31. V danom prípade je ale potrebné osobitne bližšie objasniť princíp dôkazného bremena a jeho presúvanie (v tzv. sporovom konaní) medzi obe strany sporu, ktoré je stručne možno vyjadriť tak, že každú stranu zaťažuje povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a tiež dôkazné bremeno na jeho vlastné tvrdenia (najmä na verzie sledu udalostí, ktoré majú význam pre posúdenie veci), ako už bolo konštatované aj vyššie a logickým dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je neúspech strany trpiaceho takýmto nedostatkom v spore. K nástupu dôkaznej povinnosti strany, voči ktorej požiadavka uplatnená žalobným návrhom smeruje, v prejednávanej veci teda strany žalovaných a i k presunu dôkazného bremena na túto stranu dochádza až v dôsledku splnenia si dôkaznej povinnosti (a unesenia dôkazného bremena) protistrany v spore (teda strany podávajúceho žalobný návrh), tu potom žalobcu.

32. V prejednávanej veci potom bolo práve na žalobcovi preukázať svoje tvrdenia o prenechaní konkrétnej výšky finančných prostriedkov žalovaným na základe neplatnej zmluvy, ktoré finančné prostriedky si žalovaní aj prevzali a tým doceliť vrátenie reálne poskytnutej finančnej sumy, pričom žalovaným stačilo tvrdenia žalobcu popierať, a tým ich urobiť predmetom dokazovania, v ktorom bolo povinnosťou práve žalobcu označovať a navrhovať dôkazy spôsobilé tvrdenia protistrany urobiť nevierohodnými a naopak schopné súd presvedčiť o pravdivosti svojich tvrdení.

33. V danom prípade žalobca predložil súdu doklad o tom, že dňa 17.7.2014 a 18.7.2014 vložil konateľ žalobcu na bankový účet žalovaného 1. sumu v celkovej výške 16.053,24 Eur (potvrdenia o vkladoch v hotovosti na bankový účet zo dňa 17.7.2014 na sumu 8.053,24 Eur a sumu 5.000,- Eur a zo dňa 18.7.2014 na sumu 3.000,- Eur), túto skutočnosť žalovaní ani nepopreli, vychádzal z nej aj súd prvej inštancie (ods. 14 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Žalobca si tak svoju dôkaznú povinnosť splnil a predloženými listinnými dokladmi (vkladovými potvrdeniami) preukázal, že žalovaným poskytol, t.j. prenechal i sumu 16.053,24 Eur, ktorú žiada vrátiť.

34. Žalovaní v konaní ale spochybňovali poskytnutie im z uvedenej sumy 16.053,24 Eur, sumu 8.000,- Eur, resp. nárokovateľnosť žalobcu na jej vrátenie, a to na tom skutkovom základe, že dňa 17.7.2014 boli z toho istého účtu (účtu žalovaného 1.), navyše i v blízkej časovej nadväznosti s vkladmi žalobcu zo dňa 17.7.2014, uskutočnené žalovaným 1. tiež výbery v celkovej sume 8.000,- Eur (potvrdenia o výberoch v hotovosti z bankového účtu zo dňa 17.7.2014 v sume 5.000,- Eur a 3.000,- Eur), čo je nezvyčajné, vyvolávajúce pochybnosti, ktoré žiadali, aby žalobca odstránil. Žalovaní ale skutkovo nekonkretizovali čo mali uvádzanými pochybnosťami na mysli, nekonkretizovali účel týchto ich výberov, nekonkretizovali ani to, ako s vybratou finančnou hotovosťou naložili. Z opísaného skutkového stavu v nadväznosti na inštitút dôkazného bremena je potom možné vyvodiť jedine to, že žalobca predloženými potvrdeniami o postupnom vkladaní peňažnej hotovosti na bankový účet žalovaného 1. v dňoch 17. a 18.7.2014 preukázal súdu, že žalovaným vložil na účet celú sumu 16.053,24 Eur (t.j. i vrátane spornej sumy 8.000,- Eur), čím sa potom presunulo dôkazné bremeno na žalovaných tvrdiť a následne tiež preukázať, že túto sumu žalobcovi vrátiť nemusia a z akého dôvodu, napríklad, že ju reálne na základe určitých skutkových okolností neprevzali, prípadne ju už vrátili, resp. nastala iná právna skutočnosť,

ktorá spôsobila zánik tejto ich povinnosti a pod.. Pokiaľ ale žalovaní okrem predložených dokladov o celkovom výbere sumy 8.000,- Eur žalovaným 1. z tohto jeho účtu a to dňa 17.7.2014 sumy 5.000,- Eur a dňa 18.7.2014 sumy 3.000,- Eur, i keď v ten istý deň ako sa uskutočňovali vklady žalobcom na tento účet žalovaného 1., súdu neprodukovali nič iné, relevantne spôsobilé vyvrátiť ich povinnosť vrátiť žalobcovi ním preukázané prenechanie im spornej sumy, ktorú sumu sú mu povinný vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia, sú to práve žalovaní, ktorí neunesli predovšetkým bremeno tvrdenia, ako i logicky následne i bremeno dôkazu, že sumu 8.000,- Eur, ktorá im podľa predložených listinných dôkazov žalobcom bola tiež prenechaná, na základne neplatnej zmluvy, sú mu rovnako povinný vrátiť a to spolu s uplatneným úrokom z omeškania, ktorého výška a splatnosť v konaní sporná nebola.

35. Podľa § 191 ods. 1 a 2 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo. (ods. 1) Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak. (ods. 2)

36. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej súd hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti s dôležitosťou pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu ale nie je ľubovoľná; súd musí vychádzať zo všetkého, čo v konaní vyšlo najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah.

37. Preto pokiaľ prvoinštančný súd ustálil, že: „Po vykonanom dokazovaní mal súd pochybnosti o poskytnutí sumy 16 053,24 eura, túto pochybnosť sa žalobcovi nepodarilo nijako odstrániť, čím žalobca neunesol dôkazné bremeno“, nepostupoval v zmysle princípov dôkazného bremena vysvetlených v ods. 30 až 32 tohto odôvodnenia, pretože to bol práve žalobca, ktorý si svoju dôkaznú povinnosť splnil a preukázal predloženými listinnými dôkazmi hotovostný vklad i spornej sumy na účet žalovaného 1., preto bolo následne na žalovaných, aby preukázali súdu, že povinnosť vrátiť žalobcovi sumu 8.000,- Eur tu pre určité okolnosti od začiatku neexistovala, prípadne táto povinnosť neskôr pre určité okolnosti zanikla, ktoré okolnosti žalovaní mali v konaní i konkretizovať, čo sa ale nestalo. Iné nazeranie na vec a zhodnotenie dokazovania vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke, i pokiaľ žalovaní v neplatnom zmluvnom vzťahu, z ktorého nárok žalobcu vznikol, vystupovali v postavení spotrebiteľov, by bolo rozporné nielen so zákonom, ale i v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti.

38. Vedený úvahami podľa predchádzajúceho odseku je potom možné odvolacím súdom vyvodiť jedine to, že žalobcovi vznikol nárok i na zaplatenie sumy 8.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.000,- Eur od 14.5.2016 do zaplatenia (§ 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.).

39. Odvolaním žalobcu bola napadnutá i súdom prvej inštancie určená päť mesačná lehota na plnenie priznanej pohľadávky so základnou argumentáciou žalobcu založenou na doterajšej neochote a oddaľovaní povinnosti mu žalovanými plniť. Žalobca poukázal na to, že od vydania súdneho rozhodnutia, ktorým bola určená neplatnosť zmluvy o pôžičke, mu žalovaní doposiaľ nevrátili žiadnu finančnú čiastku. Považuje preto za nezmyselné oddaľovať plnenie uloženej povinnosti žalovaným poskytnutím im lehoty piatich mesiacov, keď žalovaní mali už doteraz dostatok času, aby si zabezpečili potrebné finančné prostriedky na ich vrátenie.

40. Odvolací súd v tejto súvislosti chápe snahu žalobcu domôcť sa svojho nároku čím najskôr, avšak vzhľadom na jeho výšku a nesporný fakt, že žalovaní priznanou sumou nedisponujú, sa javí za prijateľné ponechať žalovaným primeraný časový priestor na zabezpečenie si finančných prostriedkov na ich vrátenie žalobcovi (vybavenie si pôžičky alebo úveru). Za primeranú dobu odvolací súd považuje dva mesiace od právoplatnosti tohto rozsudku, počas ktorého obdobia, pri tomu zodpovedajúcej snahe, budú mať žalovaní vytvorený dostatočný priestor si peniaze zabezpečiť. Pokiaľ aj odvolateľ namieta, že žalovaní „doposiaľ neplnili ani cent“, tu odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že tak logicky bolo práve preto, že so žalobou nesúhlasili a nárok žalobcu sporovali v celom rozsahu. Uvedený argument ale mal význam vo vzťahu k posudzovaniu existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 257 CSP).

41. Vychádzajúc z doposiaľ uvedeného potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku o veci samej podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti lehoty plnenia priznanej pohľadávky potvrdeným vyhovujúcim výrokom napadnutého rozsudku, ako i v jeho zamietajúcom výroku zmenil s použitím § 388 CSP tak, že lehotu plnenia určil na dva mesiace od právoplatnosti tohto rozsudku a žalovaných zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi i ostatnú žiadanú sumu 8.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.000,- Eur od 14.5.2016 do zaplattenia, rovnako do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

42. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenia potom v celom rozsahu úspešnému žalobcovi, ktorému bola priznaná celá žalovaná istina uplatnenej pohľadávky s príslušenstvom vznikol nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie aj na odvolacom súde v plnom rozsahu.

46. Podľa § 257 CSP <. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

47. Použitie vyššie citovaného ustanovenia § 257 CSP <. znamená odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie, pretože má dopad na toho, kto by inak mal právo na náhradu trov konania. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, keď sú v konaní naplnené zákonné predpoklady na priznanie práva na náhradu trov konania, avšak z osobitných dôvodov súd náhradu trov neprizná. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania, zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než vyplynú z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo výnimočne okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Súd je povinný v rámci rozhodovania o náhrade trov konania skúmať, či vo veci neexistujú zvláštne okolnosti, na ktoré je potrebné pri uložení povinnosti uhradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť (viď napr. rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 401/2006 <.). Musí však ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane strán konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých strán konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania, prípadne jej zníženie musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane konania a aby neodporovalo dobrým mravom. Do úvahy treba zobrať tiež okolnosti, ktoré viedli k súdному uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj strán v konaní.

49. Dôvodom hodným osobitného zreteľa potom vo vzťahu k majetkovým pomerom strán sporu môže byť napr. ten, že existuje osobitne výrazný nepomer medzi majetkovými pomermi strany sporu, ktorá má trovy konania nahradiť a strany, ktorej trovy konania majú byť nahradené, s tým, že v konaní neúspešná strana má značné problémy s ich úhradou. V praxi sa pritom bude jednať hlavne o prípady, ak v konaní neúspešnou stranou, prípadne stranou, ktorá zastavenie konania zavinila, je majetkovo a sociálne slabá

fyzická osoba, a naopak, úspešným najčastejšie ekonomicky silná obchodná spoločnosť, pre ktorú neuhradenie náhrady trov konania nebude predstavovať výraznejšiu ujmu na majetku. Aj keby bolo možné osobitne výrazný nepomer medzi pomermi strán konštatovať, aj v takomto prípade by však aplikáciu § 257 CSP <. museli odôvodňovať jednak skutočnosť, že strana, ktorá má trovy konania hradiť, má značné problémy s ich úhradou, a navyše by tu museli existovať aj ďalšie okolnosti prípadu (napr. okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán sporu v priebehu konania, okolnosti dané charakterom samotného konania, a pod.), keď predmetné ustanovenie neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto hájil svoje ohrozené alebo porušené práva, obdržal náhradu nákladov, ktoré pri tejto činnosti vynaložil (k uvedenému pozri napr. rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2862/2007 <., uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 2/2008, a pod.). Uvedená nespravodlivosť pritom nemôže byť daná len samotným výrazným nepomerom v majetkovej situácii jednotlivých strán (účastníkov konania), ako faktorom úplne nezávislým od priebehu konania, správania strán v ňom, ako aj od okolností, ktoré viedli žalobcu k uplatneniu nároku, a podobne. V opačnom prípade by totiž napríklad v spore zahájenom bankou voči jej dlžníkovi z úverovej zmluvy, ktorej podmienky dlžník neplnil a tým sa dostal do omeškania, banke s poukazom na § 257 CSP <. vzhľadom na jej značnú majetkovú prevahu nad dlžníkom, v podstate ani nemohlo byť priznané právo na náhradu trov konania, a to bez ohľadu na výsledok alebo priebeh konania.

50. Vzhľadom na námietky žalovaných uvádzaných v odvolaní, odvolací súd skúmal, či sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP <.

51. Žalovaní v odvolaní poukazovali na to, že súd mal prihliadať na protiprávne a zlomyseľné konanie žalobcu nimi namietané od počiatku a mal aplikovať § 257 CSP na nepriznanie žalobcovi náhrady trov konania. Žalovaní v odvolaní nenamietali, že by ich majetkové, osobné a sociálne pomery boli takého charakteru, že im znemožňujú náhradu trov konania bez značných problémov uhradiť. Aj keby tak bolo (čo odvolací súd môže len predpokladať, preukázané to zo strany žalovaných nemal), aplikáciu § 257 CSP <. by museli odôvodňovať i ďalšie okolnosti prípadu (napr. okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v priebehu konania, okolnosti dané charakterom samotného konania a pod.), pretože ustanovenie § 257 CSP <. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne hájil svoje ohrozené alebo porušené práva, obdržal náhradu nákladov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil (k uvedenému pozri napr. rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2862/2007 <., uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 2/2008 a pod.). Uvedená nespravodlivosť totiž nemôže byť daná len samotným nepomerom v majetkovej situácii jednotlivých strán sporu, ako faktorom úplne nezávislým od priebehu konania, správania strán v ňom ako aj od okolností, ktoré viedli žalobcu k uplatneniu svojho nároku na súde a podobne. Žalovaní pritom namietajú pre nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi pre prípad jeho úspechu v spore len jeho so zákonom rozporné konanie pri uzatváraní zmluvného vzťahu, ktoré konanie už ale bolo sankcionované neplatnosťou zmluvy, pričom v predmetnom spore žalobca už len žiada vrátenie poskytnutého plnenia žalovaným na základe tejto neplatnej zmluvy, ktorá neplatnosť bola určená samostatným súdnym rozhodnutím v roku 2016, čo žalovaným už od uvedeného obdobia umožňovalo minimálne nesporovanú poskytnutú sumu žalobcovi vrátiť, minimálne ju aspoň začať splácať, k čomu ale nepristúpili. Podľa odvolacieho súdu bolo v danom prípade rozporné s účelom § 257 CSP v celom rozsahu úspešnému žalobcovi nepriznať náhradu účelne vynaložených trov tohto konania.

52. Aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenia, o nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol tak, že v celom rozsahu úspešnému žalobcovi, ktorému bola priznaná celá žalovaná istina uplatnenej pohľadávky s príslušenstvom priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie aj na odvolacom súde v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

53. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).